

Monumentnummer*: 507381

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 29 mei 1997
Kadaster deel/nr 82856/113

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*				
Ruinerwold		De Wolden		Drenthe				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie	
Haakswold	17			7961 LC	Ruinerwold			
Haakswold	19			7961 LC	Ruinerwold			
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel			
Ruinerwold	M				1328			

Omschrijving**

Inleiding

Van oorsprong gebouwd als villa (1899) in neo-renaissancistische stijl naar ontwerp van H. Witzand (Meppel). In het portaal een stichtingssteen: De Eerste steen gelegd door Hendrikje Karsten den 3den November 1899. Rond 1920 werd het pand aan achterzijde vergroot waarbij in het verlengde van het koetshuis een boerenschuur werd gebouwd in bijpassende stijl. Vanaf dat moment was het pand als boerderij in gebruik daardoor behoort het typologisch tot de categorie herenboerderij. Het representatieve woonhuisgedeelte wordt versterkt door de aanleg van een royale tuin met enkele forse bomen (onder andere een beuk) en een asymmetrisch aangelegde oprijlaan met klinkerbestrating. Tuin en erfbestrating zijn van belang maar behoeven geen aparte bescherming. De na-oorlogse aanbouw aan de achterzijde en aan de westelijke zijde alsmede de toegevoegde bijschuur vallen buiten de bescherming.

Omschrijving

Boerderij bestaande uit een representatief woonhuis en een daarachter gelegen schuur. Het woonhuis is in baksteen opgetrokken en wordt gedekt door een steil opgaand en afgeplat schilddak met leibedekking, schoorstenen met platte kappen en enkele uitgebouwde dakkapellen. Gevelopbouw met hardstenen plint, gemetselde opbouw, hardstenen waterlijsten en speklagen en een kroonlijst met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bewerkte consoles en tandlijst. Voorgevel met centraal een portaal ingeleid door een gepleisterde omlijsting met sierstukken. Portaal met hardstenen stoep, wangen met geglazuurde betegeling en stichtingssteen (tekst hierboven) van Ant. N. Bouvy (Amsterdam); van snijwerk en sierroosters voorziene deur met glas-in-lood, wisseldorpel met snijwerk en bovenlicht. Aan weerszijden van de entree een breed venster met een gepleisterde omlijsting, hardstenen lekdorpel met daaronder een casement, aan bovenzijde een latei en een hanekam in gele steen met aanzet- en sluitstenen; gesneden kozijnhout, geprofileerde onderdorpel. Boven de entree een op zware consoles (leeuwekop) rustend balkon met een houten hekwerk van balusters tussen kolommen. Opgemetseld dakkapel met verspringend blokbepleistering op de hoeken, speklagen en rondboogvenster met openslaande balkondeuren en rondboogvormig bovenlicht met drie ruiten; aanzet- en sluitstenen. Uitkragende daklijst met sierstukken en hoek- en kuifstukken. De kapel wordt bekroond met een steil opgaand frans-renaissancistisch dak met leibedekking bekroond met daklijst en smeedijzeren sierhek en pinakels (rechts een windveer). De linkergevelhoek springt enigszins uit en is afgeschuind. Venster vergelijkbaar opgebouwd als de overige. Boven de kroonlijst een dakkapel met in- en uitzwenkende klauwstukken, pilasters, kroonlijst en fronton en voorzien van tentdak met pinakel. Het dakkapel is voorzien van dubbel openslaand raam met naald. De rechterhoek is meer als erker gebouwd en eveneens diagonaal geplaatst. Aan drie zijden voorzien van smalle ramen (vergelijkbare opzet als de overige). Boven de kroonlijst een opgemetseld dakkapel met aan drie zijden vensters onder een gebogen bovendorpel en aan bovenzijde een geprofileerd daklijst. Het dakkapel wordt gedekt door een tentdak met lei en pinakel. De zijgevels hebben een gepleisterde plint en een gemetselde opbouw met banden in gele steen, rechtgesloten vensters met hardstenen lekdorpel en ontlastingsbogen met gemetselde aanzet- en sluitstenen (gele steen). Rechterzijgevel onder andere hooggeplaatst wc-venster en twee keldervensters. Oostgevel heeft onder meer een paneeldeur met sierrooster en bovenlicht. In het vlak van deze gevel is de overgang naar de schuur via een loopdeur met licht gebogen 8-ruits bovenlicht en een licht gebogen opgeklampte baanderdeur met aan bovenzijde een strook ruiten. De oostelijke zijgevel heeft een hoge opbouw en wordt geleed door ruime stalramen en rechtgesloten loopdeuren. Een bouwnaad geeft de overgang naar de uitbreiding van ca 1920 aan. In achterste gedeelte twee dubbele hooizolderluiken met 9-ruits ramen. De achtergevel is een afgeknotte topgevel met in de middenas licht uitkragend metselwerk. Van de westelijke zijde is alleen het gedeelte met de platte uitbouw van belang als toegevoegd element. Kenmerkend daarbij is een gekoppeld T-venster met glas-in-lood bovenlicht alsmede een paneeldeur met bovenlicht.

INTERIEUR. Het woonhuis heeft een centrale gang en hal. Hal: vloer, drempels, neuten in wit marmer. Lambrisering met geglazuurde tegels en profieltegels. Zijwanden met gestucte profiellijsten en hoogreliefs met jacht-taferelen. Tochtportaal met zij- en bovenlichten voorzien van glas-in-lood; deur met gestraald glas. In de gang is eveneens marmer toegepast, ook voor de lambrisering. In de gang zijn vier paneeldeuren geplaatst met een rijke neo-renaissancistische omlijsting, de overige deuren hebben een soberder omlijsting. De overgang naar het tweede gedeelte van de gang die dwars op de eerste staat, wordt gemarkeerd door een rondboog aangezet met pilasters waarin een rolluik is opgenomen. In dit gedeelte een houten bordestrap met hekwerk en een rijk gedecoreerde boom met lampdragend beeldje. Uitkomend op deze gang enkele deuren met omlijsting waaronder de toiletdeur (voorportaal met daarachter toilet voorzien van geglazuurde lambrisering). De tussenkamer, de voorkamer en de pronkkamer zijn rijk gedecoreerd met onder andere zwart marmeren schouwen en boezems voorzien van ornamenten, de plafonds zijn rijk gedecoreerd met stucwerk. De ramen, deuren en kasten (inclusief de schuifdeuren tussen voor- en achterkamer) zijn in de oorspronkelijke kleurstelling (voorkamer kent de kleuren geel, mosgroen en lichtgroen, de pronkkamer is in een oud-rood opgezet). Ook de kristallen kroonluchters zijn nog aanwezig.

Motivering

Haakswold 17,19 is van cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege de ontwikkeling en betekenis van Haakswold, vanwege het boerderijtype alsmede vanwege de vormgeving, materiaalgebruik en de ligging in het waardevolle

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gezicht. De bijzondere hoge gaafheid van exterieur en interieur van het woonhuis geven dit pand een extra meerwaarde.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)